

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

גישות ושיטות מחקר מתקדמות - המחקר הנרטיבי - 50918

תאריך עדכון אחרון 11-02-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אסתר שלי ניומן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: esther.schely-newman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי שני, 11:00-12:00

מורי הקורס:

פרופ אסתר שלי-ניומן
מר יונתן פיאלקוף

תאור כללי של הקורס:

הקורס נועד לאפשר לתלמידים היכרות עם גישות ושיטות מחקר איכותניות בדגש על פרספקטיבה נרטיבית.

מטרות הקורס:

להציג בפני הסטודנטים גישות שונות למחקר איכותני והיכרות עם שיטות שונות לאיסוף נתונים ממקורות פומביים ובאמצעות ראיונות. הלימוד מתבסס על התנסות מעשית באיסוף וניתוח תוך הסתמכות על מגוון התנסויות וניתוחים נרטיביים. אספקטים אתיים במחקר יקבלו תשומת לב מיוחדת.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הקורס מכשיר תלמידים לערוך ראיונות לאסוף נתונים ממקורות מקוונים להשוות בין נתונים ממקורות שונים לבנות מערך מחקר איכותני להעריך קשרי גומלין בין נרטיב קולקטיבי לאישי להכיר ולהתייחס לשיקולי אתיקה במחקר

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ודיונים בשיעור ובקבוצת התרגיל. תלמידים מתבקשים בכיתה להציג את הנתונים שנאספו כחלק מתהליך הלמידה האקטיבית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

גישות שונות במחקר
חקר התרבות ותקשורת
פרדיגמה נרטיבית
אתנוגרפיה
תיאוריה מעוגנת בשדה
בניית מערכי מחקר,
שיטות לאיסוף נתונים
ראיונות, קבוצות מיקוד, תצפיות
מחקר באינטרנט
אתיקה במחקר

חומר חובה לקריאה:

אברהם, אלי. 2009. "דימוי ערי הפיתוח בעיתונות הארצית". בתוך, עיירות הפיתוח, בעריכת צבי צמרת, אביבה חלמיש, ואסתר גליקשטיין מאיר. ירושלים: הוצאת יד בן צבי, עמודים 379-390.

אלפרט, ברכה. 2010. "שילוב ניתוחים כמותיים במחקרים איכותניים". בתוך, ניתוח נתונים במחקר איכותני. עמ' 333-356.

באואר, מרטין ו', ג'ורג' גאסקל וניקולס ס' אלו. 2011, "איכות, כמות ואינטרסים של ידע: איך למנוע בלבול." בתוך מחקר איכותני, בעריכת דוד ליון ומוטי רגב. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 24-9.

באואר, מרטין ו'. 2011. "ניתוח תוכן קלאסי: סקירה". בתוך, מחקר איכותני, בעריכת דוד ליון ומוטי רגב. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 174-151.

בויס, רוברט ו"ד. 2011. "לקראת דין וחשבון לציבור. מעבר לדגימה, למהימנות ולתקפות." בתוך מחקר איכותני, בעריכת דוד ליון ומוטי רגב. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 401-385.

חביב-ברק, איילה, צבי בקרמן ויורם בילו. 2011. "יום הזיכרון ויום הנכבה בבית ספר דו-לשוני בישראל: מפגש בין זהויות בקונפליקט." מגמות 47: 452-479.

יובצ'לוביץ, סנדרה ומרטין ו. באואר. 2010. "הראיון הנרטיבי." בתוך, מחקר איכותני, בעריכת דוד ליון ומוטי רגב. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 89-69.

כרמל וייסמן ואילן גונן, 2011. "גם אני אחד שידוע!": שפה וזהות ברשת, (עמ' 69-80), "טרולים, ספאמרים ובריונים: תרבות שיח והטרדה" (עמ' 101-120) בתוך ספרם, עברית אינטרנטית. ירושלים: כתר.

ליבליך, עמיה. 2011. "על זהות וישראליות: סיפורי חיים של דור המדינה." מגמות 47: 405-414.

ליבליך, עמיה, רבקה תובל משיח ותמר זילבר, 2010. "בין השלם לחלקיו ובין תוכן לצורה" בתוך ניתוח נתונים במחקר איכותני בעריכת לאה קסן ומיכל קרומר-נבו, הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן גוריון בנגב. עמ' 42-21.

סטולר-ליס, שחלב ושפרה שורץ. 2009. "גוף אל גוף": אחיות ומהגרות בזירת הסדרת הלידות בישראל, 1949-1956. "סוציולוגיה ישראלית יא (1), עמ' 89-111.

ספקטור-מרזל, גבריאלה. 2011. "מגישה נרטיבית לפרדיגמה נרטיבית." בתוך, מחקר נרטיבי: תיאוריה, יצירה ופרשנות, בעריכת רבקה תובל-משיח וגבריאלה ספקטור. מכון מופ"ת והוצאת מאגנס. עמ' 80-45.

פירסט, ענת ושרון רמר-ביאל. 2007. "מ'סבאל'ה ירוק' ועד 'להוריד את הזקנים מהכביש': ייצוגי זקנה בתוכנית הסטירה 'ארץ נהדרת' בתקופת הבחירות 2006". מסגרות מדיה 1: 27-60.

צבר-בן יהושע, נעמה. 1990. המחקר האיכותי בהוראה ובלמידה. תל אביב: מסדה עמ' 18-31; 100-116.

קארי, ג'יימס. 2003. "גישה לתקשורת כתובות." בתוך, תקשורת כתובות, מקראה כרך א'. עמ' 96-79.

קלנר, דאגלס. 2003. "חקר תרבות, רב-תרבותיות ותרבות התקשורת." בתוך, תקשורת כתובות, מקראה כרך א. עמ' 13-26.

תובל-משיח, רבקה וגבריאלה ספקטור מרזל. 2010. "מבוא כללי - מחקר נרטיבי: הגדרות והקשרים." בתוך, המחקר הנרטיבי, עמודים 5-42.

Barton, David and Carmen Lee, 2013. *Language Online: Investigating digital texts and practices*. Routledge. Chapters 1-2, pp: 1-23, ch. 12, 164-177.

Chase, Susan E. 2005. "Narrative Inquiry: Multiple Lenses Approaches, Voices." In, *The Sage Handbook of Qualitative Research (3rd Edition)*, edited by Norman K. Denzin and Yvonna S. Lincoln. Pp. 651-680.

De Fina, Anna. 2009. "Narratives in interview – the case of accounts." *Narrative Inquiry* 19(2): 233-258.

Denzin, Norman K. and Yvonna S. Lincoln. 1998. "Introduction: Entering the field of qualitative research." In *The Landscape of Qualitative Research: Theories and Issues*, edited by Denzin and Lincoln. Sage. Pp. 1-34.

Holstein, James A. and Jaber F. Gubrium. 2004. "The active Interview." In, *Qualitative Research*, edited by David Silverman. Pp. 140-161.

Leeds-Hurwitz, Wendy. 2005. "Ethnography," in, *Handbook of Language and Social Interaction*, edited by K.L. Fitch and R.E. Sanders. Lawrence Erlbaum. Pp. 327-353.

חומר לקריאה נוספת:

אלאור, תמר. 1998. בפסח הבא: נשים ואוריינות בציונות הדתית. תל אביב: עם עובד. עמ' 47-70.

גבתון, דן. 2001. "ניתוח תוכן ובניית תיאוריה: מנהיגותו של מנהל בית-הספר האוטונומי." בתוך, מסורות וזרמים במחקר האיכותי, עמ' 510-550.

גיל, רוזלינד. 2011. "ניתוח שיח." בתוך, מחקר איכותני, בעריכת דוד לוין ומוטי רגב. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 199-281.

-
- הכהן, גונן ומיכל חמו. 2002. "מתצפית לתעתיק: תיאוריה, פרקטיקה ופרשנות בניתוח שיח טבעי של ילדים." סקריפט 3-4: 74-55.
- כהן, איילת. 2008. "סיפורים ממחנות פליטים: עדות והרפתקה בסיפור המסע של העיתונאי." מסגרות מדיה 2: 1-24.
- צבר-בן יהושע, נעמה. 1990. המחקר האיכותי בהוראה ובלמידה. תל אביב: מסדה. עמ' 49-79.
- מאירס, גרג. 2011. "ניתוח שיחה ודיבור." בתוך, מחקר איכותני, בעריכת דוד לוי ומוטי רגב. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 236-219.
- צבר-בן יהושע, נעמה ורות דרגיש. 2001. "מחקר סיפר." בתוך, מסורות וזרמים במחקר האיכותי. עמ' 176-194.
- קרניאלי, מירה. 2010. "יחסי מספר-חוקר במחקר הנרטיבי: למי שייך הסיפור?" בתוך, המחקר הנרטיבי עמ' 177-196.
- שקדי, אשר. 2003. מילים המנסות לגעת: מחקר איכותני - תיאוריה ויישום. אוניברסיטת תל אביב: רמות. עמ' 69-60; 93-110.
- שקדי, אשר. 2010. "תיאוריה המעוגנת בנרטיבים: הבניית תיאוריה במחקר איכותני." בתוך, ניתוח נתונים במחקר איכותני, עמ' 436-461.
- ששון-לוי, אורנה. תשס"ו. זהויות במדים: גבריות ונשיות בצבא הישראלי. הוצאת מאגנס. עמ' 107-99.
- Atkinson, Paul and Sara Delamont, 2006. "Rescueing narratives from qualitative research." *Narrative Inquiry* 16 (1): 164-172.
- Boostrom, Robert. 1994. "Learning to pay attention." *Qualitative Studies in Education*, Vol. 7 (1): 25-47.
- Chase, Susan E. 2003. "Taking Narrative Seriously," in, *Turning Points in Qualitative Research*, edited by Yvonna S. Lincoln and Norman K. Denzin. Rowman and Littlewood. Pp. 273-296.
- Miller, Jody and Barry Glassner. 2004. "The 'inside' and the 'outside': Finding realities in interviews." In *Qualitative Research*, edited by David Silverman. Sage. Pp. 125-139.
- Thornborrow, Joana and Jennifer Coates. 2005. "The sociolinguistics of narrative: Identity, performance, culture." In their, *The Sociolinguistics of Narrative*. John Benjamins Publishing Co., pp. 1-16.
- Wilkinson, Sue. 2004. "Focus group research." In, *Qualitative Research*, edited by David Silverman. Pp. 177-199.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 70 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 30 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין